

Barne- og likestillingsdepartementet
Postboks 8036 Dep.,

0030 Oslo

Høring – Gjeldsregister

Vi viser til brev av 24.10.16 fra Barne- og likestillingsdepartementet hvor høringsinstansene ble bedt om å uttale seg om lov om registrering av enkeltpersoners gjeld (gjeldsregisterloven).

Generelle kommentarer til forslaget

I høringsnotatet fremsetter departementet flere argumenter for å opprette et gjeldsregister. Slik situasjonen er i dag er vi enige med departementet i at det er et behov for å opprette et gjeldsregister.

Under kap. 9.2. drøftes alternative modeller for gjeldsregistrering. Her vises det også til en løsning mellom Skatteetaten, Altinn og Finans Norge. Departementet synes å konkludere med at all den stund løsningen skal testes fra våren 2017, er ikke dette noe reelt alternativ. Det fremgår også av høringsnotatet at disse ligningsopplysningene kan være opptil 18 måneder gamle.

Vi legger til grunn at det i konsesjonsprosessen særskilt vil vurderes hvilke rapporteringssystemer som er mest hensiktsmessige, og at den/de enkelte søkere vil redegjøre for detaljer knyttet til dette.

Skattedirektoratet mener at det mest ideelle ville være å få til en enhetlig løsning med innrapportering av grunnlagsdata fra finansinstitusjonene. For at et gjeldsregister skal ha størst mulig notoritet, ville det også vært hensiktsmessig at dataene ble rapportert hyppigere enn det gjøres til f.eks Skatteetaten i dag. Det er en målsetting i det offentlige at man bør få til en størst mulig grad av gjenbruk istedenfor å etablere helt nye løsninger.

Privat eller offentlig gjeldsregister

Det er foreslått opprettet en gjeldsregisterløsning i privat regi. Vi tar dette til etterretning, men mener likevel at det er enkelte uheldige sider ved at man foreslår å innføre et privat register – særlig dersom man legger opp til at det kan være flere samtidige private aktører. Det er som nevnt en målsetting at et gjeldsregister skal ha notoritet. Dersom man har flere private aktører, kan det oppstå usikkerhet rundt hvorvidt flere foretak vil behandle samme tilfelle likt eller om de kan bli gjenstand for ulik behandling, på bakgrunn av at det kan bli registrert ulike bakgrunnsdata.

Skatteetaten har erfaring i bruk av opplysninger fra ulike kredittopplysningsregistre. Man vil kunne oppleve at en opplysning eller hendelse er hensyntatt hos en leverandør, men ikke hos en annen.

Vi antar at Finanstilsynets praktiske mulighet til å kontrollere registrerte opplysninger i registrene vil være begrenset. Dersom Finanstilsynet f.eks to ganger i året har et stedlig tilsyn hvor man foretar periodisk kvalitetskontroll med det eller de foretak som driver gjeldsregister, vil mye kunne skje i den mellomliggende perioden. Mye av det datamaterialet som registreres kan endre seg raskt.

Man kan også se for seg enkelte juridiske problemstillinger her – typisk ved at en lånesøknad avslås fordi registerets opplysninger ikke er oppdaterte.

Dersom man hadde lagt et slikt register til det offentlige, kunne Løsøreregisteret være aktuelt. Da kunne man også bygge på systemet for registrering av utleggstrekk. Et annet argument for å ha et offentlig register, er at man på sikt kunne åpne opp for at det gis tilgang til de registrerte opplysningene også ved f.eks behandling av søknad om gjeldsordning.

Videre skal det bemerkes at de ulike finansinstitusjonene allerede i dag har en omfattende rapporteringsplikt til det offentlige. Her kan nevnes opplysninger til Skatteetaten i f.m. skattemeldingen og opplysninger om hvitvasking til Økokrim. Dersom man får flere private foretak som driver gjeldsregister, vil de nevnte finansinstitusjonene få økt rapporteringsplikt til alle disse aktørene. Dette vil kunne medføre en økt risiko for at det ikke rapporteres korrekte opplysninger til rett tid.

Kommentarer til de enkelte bestemmelser

Til pkt.7.2

Det fremgår av forslaget pkt.7.2 at ubenyttet kredittramme også skal registreres i et gjeldsregister. Vi ser ikke helt formålet med en slik registrering. Dessuten så virker det litt påfallende at det legges opp til at mindre kreditter ikke skal omfattes, mens ubenyttede kreditter skal omfattes.

Til § 3-1

Det fremgår av utkast til § 3-1 første ledd at finansforetak skal rapportere gjeldsopplysninger til gjeldsregisteret. Av annet ledd fremgår det at departementet fastsetter forskrift med nærmere regler om rapporteringsplikten mv.

Det vil bli gitt nærmere forskrift hvor det bl.a. vil fremgå at unnlatt rapportering vil kunne sanksjoneres av Finanstilsynet. Vi mener at det er et formål med rapporteringsplikten at den skal bidra til at registeret er mest mulig fullstendig og oppdatert til enhver tid. Det burde derfor fremkomme av høringen hva slags sanksjoner departementet ser for seg. Dersom det er tale om tvangsmulkt, kunne det vært drøftet hvorvidt bestemmelsene skulle vært gitt i lovs form av hensyn til legalitetsprinsippet. Til sammenligning har man innført bestemmelser i skatteforvaltningsloven § 14-1 om tvangsmulkt for å fremtvinge levering av opplysninger. Ved en ileggelse av tvangsmulkt i disse tilfellene, er det et spørsmål hvordan innkrevingen av denne vil finne sted. I dag er det slik at

Skatteetaten ved Statens innkreivingsentral innkreiver flere typer tvangsmulkt som Finanstilsynet ilegger.

Til § 4-4

Når det gjelder forslaget i § 4-4 om innsyn, fremstår denne som uklar. Det er foreslått å vise til personopplysningsloven §§ 18, 20, 23 og 24. Samtidig er det ikke nevnt noe om hvorfor pol. §§ 19, 21 og 22, om informasjonsplikt, personprofiler og automatiserte avgjørelser ikke er tatt med. Det er ikke tatt stilling til hvorvidt disse bestemmelsene kommer til anvendelse eller ikke. Er det fordi det er klart at disse ikke skal drive med profilering? Etter høringsnotatet side 35 ser det ut som om gjeldsregisteret kun er ment til "mottak, registrering og utlevering" av opplysninger. Dersom gjeldsregisteret ikke skal drive med bearbeiding i det hele tatt vil det ikke være nødvendig å ta stilling til om §§ 21 og 22 skal tas med. Direktoratet mener at det i § 4-4 bør vises til § 19.

Under punkt 12, "merknader til de enkelte paragrafer", på side 67, er det under merknaden til § 4-4 om innsyn, bemerket at personopplysningsloven stiller krav til informasjon fra den behandlingsansvarlige i en rekke tilfeller, og det er fremstilt som om disse reglene ikke bære gjelde tilsvarende for gjeldsregisteret. Videre er det vist til at detaljer rundt informasjonsplikten bør gis i forskrift. Vi er litt usikre på problemstillingen her, da personopplysningsloven § 20 annet ledd a, gir unntak for varsling dersom "innsamlingen eller formidlingen" av opplysninger er uttrykkelig fastsatt i lov. Det følger jo av utkast til gjeldsregisterloven at man har fått hjemmel til innsamling av opplysninger. Hvis hensikten er at det skal gis ut gjenpartsbreve tilsvarende de som sendes ut i forbindelse med kredittsjekker i dag, vil jo informasjonsplikten kunne oppfylles etter personopplysningsloven § 20 første ledd annet punktum som oppstiller følgende regel: "Dersom formålet med innsamling av opplysningene er å gi dem videre til andre, kan den behandlingsansvarlige vente med å varsle den registrerte til utleveringen skjer".

Generelt

Vi har en mindre merknad til lovutkastets § 2-3. Det er ikke gjeldsregisteret som kan foreta alvorlige eller systematiske overtredelser av regelverket. Det er personene bak. Subjektet blir dermed feil.

Tilsvarende gjelder for § 3-4 første ledd der det ikke er gjeldsregisteret som kan kreve vederlag.

Med hilsen

Berit Raaholdt
underdirektør
Rettsavdelingen, innkreiving
Skattedirektoratet

Philip Høstmark Løve
seniorskattejurist

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ikke håndskrevne signaturer